

Aan:

Politieke partijen
t.a.v. de Programmacommissie
t.a.v. de (kandidaat) lijsttrekker

Nadir James **contactpersoon**
070 - 376 58 14 **telefoon**
n.james@caop.nl **e-mail**

0 **bijlage(n)**
SvhO/12.00022 **briefnummer**
25 mei 2012 **datum**

Onderwerp:

Onderwijs in uw verkiezingsprogramma

Geachte heer/mevrouw,

De verkiezingstijd is aangebroken. De komende maanden vormen uw partijen een verkiezingsprogramma, mogelijk onderdeel van een nieuw regeerakkoord. Vanzelfsprekend zal onderwijs onderdeel van dit programma zijn. Investeren in het onderwijs is immers investeren in onze toekomst. Nederland is aangewezen op een sterke onderwijsketen waarin elk talent telt. Er is geen belangrijker factor dan de succesvolle deelname aan het onderwijs, niet alleen voor economie en arbeidsmarkt, maar minstens zozeer voor de sociale vitaliteit en culturele bloei van de samenleving. Eerder stuurden wij u onze bijdrage voor het Catshuisoverleg (d.d. 20 maart 2012). Beschouwt u deze brief opnieuw als een handreiking van de gehele onderwijssector om met u eraan te werken om ons onderwijs naar een hoger plan te tillen. De partners in de Stichting van het Onderwijs¹ zijn beschikbaar om met een nieuwe regering afspraken voor de lange termijn te maken gericht op een duurzame versterking van de onderwijsketen.

Als input voor uw partijprogramma's zult u talloze brieven ontvangen, ook van onze afzonderlijke organisaties. Moge het leiden tot een besliste, samenhangende visie op onderwijs waarbij een tijdschaal wordt gehanteerd die daarbij past. Onderwijs dat gedragen en gewaardeerd wordt door de samenleving en in al zijn onderdelen goed functioneert, is geen vierjaarsproject. Het is een fundamentele voorziening van de samenleving die steeds in goede conditie moet zijn. Met deze brief hopen wij hieraan een inhoudelijke bijdrage te leveren. Dit doen wij in vijf richtinggevende en voor het gehele onderwijsveld geldende uitgangspunten.

1. Bied beleidsrust

In uw rondes door het land zult u het van onderwijsmensen vaak horen: wat het onderwijs het best kan gebruiken is beleidsrust. Er is in de afgelopen jaren veel beleid in de steigers gezet en vervolgens veranderd of omgebogen voordat het goed en wel was ingevoerd.

¹ De Stichting van het Onderwijs is een samenwerkingsverband van de PO-Raad, VO-raad, MBO Raad, HBO-raad, VSNU, AOb, AbvaKabo FNV, CNV Onderwijs, CNV Publieke Zaak en FvOv.

Het onderwijs heeft in het afgelopen jaar zes bestuurs- en hoofdlijnenakkoorden gesloten met de bewindslieden van Onderwijs. Hierin zijn afspraken gemaakt waaruit evident blijkt dat het onderwijs bereid is zich tot het uiterste in te spannen om de onderwijskwaliteit te versterken. Deze afspraken zijn niet vrijblijvend en ze zijn gericht op belangrijke thema's als de professionalisering van onderwijspersoneel, de bekwaamheid van het management en betere leerlingprestaties. Deze akkoorden zijn gesloten tegen de achtergrond van een beperking van de rijksuitgaven voor het onderwijs, waaronder een sterk achterblijvende compensatie voor de loonontwikkeling. Desondanks neemt het onderwijs zijn verantwoordelijkheid. Onderwijsinstellingen investeren in het realiseren van de ambities van de bestuursakkoorden en zijn zeer gemotiveerd om hier de komende jaren mee voort te gaan. Wij vragen onze volksvertegenwoordigers deze werkwijze en prioriteiten de kans te geven om hun beslag te krijgen in de onderwijsinstellingen.

2. Ruimte, vertrouwen en verantwoording in balans

Onderwijs is een aanhoudende zorg van de regering en het parlement. Niet voor niets neemt u daarom uw verantwoordelijkheid door heldere kaders vast te stellen. Hoe binnen deze kaders het onderwijs wordt vorm gegeven moet op instellingsniveau worden bepaald. Deze ruimte is het domein van de onderwijsgemeenschap. Dit vergt vertrouwen richting de schoolbesturen en onderwijsinstellingen en binnen de school als werkgemeenschap. Vertrouwen dat alleen gegeven kan worden wanneer over de gemaakte keuzes en resultaten verantwoording wordt afgelegd, verticaal aan leidinggevende en inspectie, horizontaal aan team en leerling, student of ouder. Het is de belangrijkste les die is getrokken uit de bevindingen van de commissie Dijsselbloem. De Stichting van het Onderwijs vraagt u deze drie pijlers van ruimte, vertrouwen en verantwoording als toetsstenen bij de beoordeling van nieuw beleid te (blijven) gebruiken. Consistent beleid rust op deze drie pijlers.

3. Professionaliteit in de sector centraal

Onderwijs geven is mensenwerk. Onderwijs is goed wanneer voor iedere leerling een zodanige leeromgeving wordt gecreëerd dat het maximale binnen ieders mogelijkheden komt te liggen. Wij zien de school als een professionele leergemeenschap, waar het team de gezamenlijke verantwoordelijkheid draagt voor het geheel met inachtneming van ieders specifieke rol en verantwoordelijkheid. Om werkelijke verhoging van kwaliteit, effectiviteit en efficiëntie te bereiken, moeten professionals *zelf* stappen zetten, *zelf* een onderzoekende houding aannemen waarin zij steeds op zoek zijn naar mogelijkheden om hun werk in teamverband nog beter te doen en leeropbrengsten te verhogen. Voortdurende professionele ontwikkeling is zowel een recht als een plicht binnen een professionele leergemeenschap. Gesteund door internationale onderzoeken als McKinsey's *How the world's most improved school systems keep getting better*, ziet de Stichting van het Onderwijs het inzetten op de professionaliteit in het onderwijs als de sleutel voor verbetering van de onderwijskwaliteit. Niet voor niets hebben diverse aspecten van professionaliteit een prominente positie in de bestuurs- en hoofdlijnenakkoorden gekregen. De Stichting van het Onderwijs heeft sinds de oprichting prioriteit gegeven aan dit thema, recent uitmondend in een eigen agenda. Wij gaan met u en toekomstige bewindspersonen graag in gesprek over deze agenda.

4. Goed onderwijs bestrijdt groei (jeugd)werkloosheid

Werkloosheid is een belangrijke graadmeter voor economische tegenwind. De meest recente cijfers van CBS en CPB stemmen tot zorg: hogere werkloosheid met een toename van het aantal jonge werkzoekenden, inmiddels tot boven de 100.000. Internationaal gezien staat Nederland er wat betreft het tegengaan van de jeugdwerkloosheid, gelukkig nog steeds goed voor. Om dit voort te kunnen zetten, kan het onderwijs een belangrijke bijdrage leveren. In 2009 zijn goede resultaten geboekt met een integraal actieplan met daarin onder meer het in stand houden van het aantal leer/werkplaatsen en het vasthouden van jongeren in het onderwijs. Vergelijkbare maatregelen zouden ook nu verstandig zijn.

5. Blijf investeren in goed onderwijs

De nieuwste foto van de Kennis- en Innovatieagenda (KIA) die vorige maand verscheen laat zien dat we optimistisch mogen zijn. Onderwijs is op de goede weg, ondanks de moeilijke omstandigheden. In de afgelopen jaren is er op niet direct zichtbare zaken in het onderwijs bezuinigd en zijn gestegen kosten onvolledig gecompenseerd. Bij veel onderwijsinstellingen is er daarom sprake van een teruglopende liquiditeit en solvabiliteit met vaak directe personele gevolgen. Mede hierdoor komt de onderwijskwaliteit in het geding en boet het onderwijs als werkgever aan wervingskracht in. Wij roepen u op om onderwijs als renderende investering te blijven zien en daarnaar te handelen.

Goed onderwijs: een gezamenlijke verantwoordelijkheid

De werkgevers- en werknemersorganisaties in het onderwijs hebben zich verenigd in de Stichting van het Onderwijs om de gezamenlijke ambities en verantwoordelijkheden van het hele onderwijsveld zichtbaar te maken. Bovenstaande vijf punten zijn hiervan een uiting. Wij hopen dat u ze een plek geeft in uw programma's. Wij trekken graag samen met u op om Nederland krachtig uit de crisis te trekken.

Hoogachtend,

Het bestuur van de Stichting van het Onderwijs

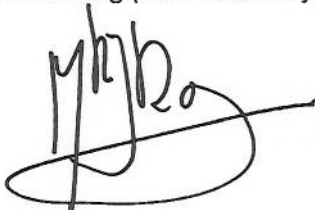
Walter Dresscher (AOB)
Voorzitter

Sijbolt Noorda (VSNU)
Vicevoorzitter

Michel Rog (CNV Onderwijs)

Thom de Graaf (HBO-raad)

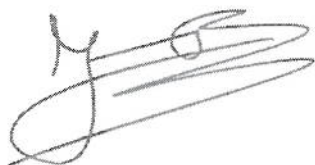
Jilles Veenstra (FvOv)

Jan van Zijl (MBO Raad)

Jan Boersma (Abvakabo FNV)

Sjoerd Slagter (VO-raad)

Johan Sturm (CNV Publieke Zaak)

Kete Kervezee (PO-Raad)

